

Vasthoudende liefde

Een studie van Hosea 1-3

Tips voor een goed huwelijk, gegrepen uit het leven van Hosea en Gomer

Een blik op de lijst van koningen in Hs1:1 leert ons dat Hosea gedurende minstens dertig jaar (ongeveer tussen 785 en 750 voor Christus) een actief profeet was. Op dat tijdstip in de geschiedenis was Israël verdeeld in twee koninkrijken, Juda en Israël, die geen van beide acht sloegen op de Heer hun God. De woorden die Hij sprak door Hosea schilderen een bijzonder triest beeld. '(...) Ze kennen geen eerlijkheid meer en geen liefde, en met God zijn ze niet meer vertrouwd. Het is een en al meened en bedrog, niets dan moord, diefstal en overspel; het ene bloedbad volgt op het andere. (...) ze hebben de HEER verlaten (...) Ze zijn bezeten van ontucht en keren zich af van hun God' (4:1-12). En toch, zelfs in deze situatie, bleef God hen liefhebben uit de grond van zijn hart.

De eerste drie hoofdstukken van het boek Hosea bevatten een levensbeschrijving van de profeet, waarbij ingezoomd wordt op zijn huiselijke omstandigheden. 'Zo begon de HEER te spreken tegen Hosea. De HEER zei tegen hem: "Trouw een overspelige vrouw en verwek kinderen bij haar (...). Daarop trouwde Hosea met Gomer"' (1:2,3). Was dit om zijn gehoorzaamheid op de proef te stellen? Persoonlijk zie ik niet in waarom het huwelijk van Gomer en Hosea niet als een letterlijke beschrijving van de gebeurtenissen opgevat zou moeten worden. Dit door pijn getekende liefdesverhaal levert een aantal waardevolle inzichten op, die ons kunnen helpen in het eigen huwelijks- en gezinsleven en geestelijke ontwikkeling.

[Volgens sommige uitleggers was Gomer niet een prostituee, niet een '(reeds) overspelige vrouw', maar een 'vrouw (die zou blijken) overspelig (te worden)'; in de onderstaande toepassing maakt dat uiteraard verschil; red.]

Hosea wordt gezien als een profeet van het noordelijke tweestammenrijk, dat door zijn afgodendienst van God was afgedwaald. Maar de Heer verkondigde door Hosea een boodschap van volledig herstel: 'Dan zullen de kinderen van Juda en de

kinderen van Israël weer bijeenkomen en één leider aanstellen' (2:2). De vreugde en het verdriet tussen Gomer en Hosea laten een duidelijke parallel zien tussen God en het volk Israël. De ene keer gebruikt God de huiselijke problemen van Hosea om hem te doen verstaan wat Hij voor Israël voelt, de andere keer juist het tegenovergestelde: Hosea leert zijn weerspannige vrouw te zien als door Gods ogen en met haar om te gaan zoals de Heer het weerspannige Israël behandelt. Zo nu en dan is het moeilijk te onderscheiden of het in de tekst nu gaat om Gomer of Israël, om Hosea of de Here God. De wijze van uitdrukken en terminologie zijn vaak op beide naadloos van toepassing. Het aanwenden van thema's als liefde, huwelijk, kinderen, ontrouw, pijn en herstel, versterken de oproep van God om tot inkeer te komen en terug te keren. Goddelijke liefde geeft niet op.

1. Elk huwelijk kent zijn moeilijkheden

Men hoeft geen ervaren huwelijkstherapeut te zijn om problemen in het huwelijk van Hosea en Gomer te zien aankomen. Ze hebben zo'n verschillende achtergrond, en toch was het de wil van God dat zij met elkaar zouden trouwen. Misschien ondervindt u wel de nodige fricties in uw huwelijk. Misschien begint u tot de conclusie te komen dat u en uw partner te verschillend zijn, dat u met de verkeerde persoon getrouwd bent. Houd daar eens een moment mee op en bestudeer met ons de eerste drie hoofdstukken van het boek Hosea. Het verbond tussen Gomer en Hosea heeft ons een aantal belangrijke lessen te leren over het huwelijk.

Hun bruiloft. Probeer u zich eens voor te stellen hoe de bruiloft van een prostituee met een toegewijd profeet eruitziet. Wie zou zich bij een dergelijke plechtigheid op zijn gemak voelen? Als er al enkele vrienden van Hosea en Gomer op komen dagen, dan zullen ze zich zeker niet in elkaars gezelschap mengen. Vanaf het eerste moment vormen ze het middelpunt van een sociale tegenstelling. Kunt u zich het commentaar van Hosea's familie en vrome vrienden indenken? Ziet u de spotlach op de gezichten van Gomers collega's voor u? Zelfs vandaag de dag kunnen getrouwde stellen worden gekwetst door buitenstaanders die zich door het ongevraagd ventileren van hun persoonlijke mening van hen distantiëren.

Hun huis. Probeer u zich nu eens een beeld te vormen van hun huis. Gomer was niet een prille bruid; toen Hosea met haar trouwde, nam hij naast zijn vrouw haar 'uit overspel geboren kinderen' bij zich in huis. Het moet erg ingewikkeld geweest zijn om te wennen aan het met elkaar samenleven. Hosea's stille, meditatieve levenswijze was plotseling overspoeld door lawaai en allerlei plichten en bezigheden. Ik ben ervan overtuigd dat als God een plan had voor deze vreemdsoortige, gecompliceerde verbintenis, Hij ook een uniek doel heeft met de uwe – ook al ziet u dat zelf op dit moment wellicht niet zo scherp.

Hun kinderen. Nadat ze getrouwd waren, schonk Gomer Hosea zijn eerste zoon, die de naam Jizreël kreeg. In die tijd (net als in sommige hedendaagse culturen) drukte een naam een betekenis uit en een doel. De naam Hosea (en zijn varianten, Jozua, Jezus) betekent 'redder' of 'redding'. In het geval van Hosea is dit zeer van toepassing op zijn missie en het zet kracht bij aan de boodschap dat hij een beeld van God is. De namen van Hosea's drie kinderen kunnen een dubbele betekenis

hebben, waarbij ze de toestand van Israël weergeven en waarschijnlijk ook de ontwikkelingen in zijn huiselijke situatie. Jizreël betekent 'God zaait'; hier zien we een vingerwijzing naar Gods hand in het verbond tussen Hosea en Gomer. Daarna kwam er een dochter, Lo-Ruchama, hetgeen betekent 'niet geliefd', 'niet verkoren'. Moet de romantiek wegebben na de geboorte van het eerste kind? Deze naam wekt de indruk dat er iets niet in orde was binnen het huwelijk. Vervolgens baarde Gomer een zoon, Lo-Ammi, wat betekent 'niet van mij'. Had Hosea het vermoeden dat Gomer in haar oude, verwerpelijke levensstijl was teruggevallen? Van geen enkel huwelijk is het succes verzekerd. Zelfs huwelijken die 'in de hemel' gesloten zijn, kennen hun momenten van spanning en kunnen in zeer ernstige problemen komen. Let u met zorg op het welzijn van uw partner? Tanende liefde, ja zelfs overspel, kan ook voor uw huwelijk een reële bedreiging zijn!

Voordat we overgaan tot nadere bestudering van Gomers ontrouw, is het zinvol op te merken hoe Hosea zich tot zijn kinderen richt. Konden zij er iets aan doen dat ze op school moesten vertellen dat ze 'niet geliefd' en 'niet van mij' heetten? In 2:1 lezen we dat Hosea het voorvoegsel 'Lo' (wat staat voor 'niet') van hun naam achterwege laat. Hij noemt ze Ruchama (wat betekent liefde, genade, bewogenheid) en Ammi (de mijne, mijn volk, landgenoot, bloedverwant). Het is al erg genoeg als kinderen gebukt gaan onder de gevolgen van onenigheid tussen hun ouders. Het zoeken van manieren om hen ervan te doordringen dat ze geliefd zijn en erbij horen, zal bijdragen aan de stabiliteit die voor hen zo belangrijk is terwijl vader en moeder hun onderlinge ruzies uitvechten.

2. De weg naar overspel

Zelden strandt een huwelijk van het ene moment op het andere. Daar is een heel proces aan voorafgegaan. Verschillende waarschuwingssignalen zijn genegeerd en op een gegeven moment is daar het moment van crisis. De meeste (zo niet alle) zonden op het gebied van immoraliteit hebben hun oorsprong in ons denken. Iemand van het andere geslacht oefent een zekere aantrekkingskracht op ons uit en daar is niets onnatuurlijks aan; maar als we spelen met de 'denkbeeldige mogelijkheden' van een buitenechtelijke relatie, dan begeven wij ons al op een hellend vlak. Hebben christenen de gewoonte om te flirten? Die veelzeggende blikken, persoonlijke e-mails en geheime telefoontjes... wanneer er met verlangen wordt uitgekeken naar de volgende ontmoeting, dan is er al sprake van een overspelige relatie. Er zijn mensen die er ten onrechte van uitgaan dat er pas overspel gepleegd wordt op het moment dat men in bed belandt, maar de woorden van Jezus liegen er niet om: 'En Ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd' (Mt5:28).

Wat was er gebeurd met Gomer?

Elke nieuwe ervaring heeft in het begin haar positieve kanten. Gomer had nu de zekerheid van een liefhebbende echtgenoot en een plek voor zichzelf. Maar het ontgaat sommigen dat elk voorrecht gepaard gaat met een even grote verantwoordelijkheid. Een eigen nest bouwen vraagt inzet en offers. Wat bracht Gomer ertoe om haar thuis te verlaten?

- Egoïsme: Was Gomer niet bereid om de prijs te betalen? Maakte zij niet even pas op de plaats om na te denken over Hosea's gevoelens en de toekomst van haar kinderen?
- Vergelijkingen: De ervaringen uit het verleden stelden haar in staat om Hosea te vergelijken met andere mannen. Ze had er moeite mee zich tevreden te stellen met één man.
- Verlangens: Hosea zorgde goed voor Gomer (2:8), maar misschien kon hij niet alles geven wat haar hartje begeerde.
- Avontuur: misschien verkoos zij de spanning van risico's boven het voorspelbare van zekerheid.

Veel mannen en vrouwen zijn gefrustreerd door het gebrek aan romantiek in hun huwelijk. Gomer had niet leren waarderen wat God haar geschonken had in haar echtgenoot. Op een dag besloot zij haar zorgvuldig voorbereide plan ten uitvoer te brengen. Zij sprak: 'Ik ga achter mijn minnaars aan, want zij zorgen voor mijn eten en drinken, voor wol en vlas, olijfolie en wijn' (2:5). Zo gezegd, zo gedaan.

Wat zijn uw gevoelens ten opzichte van uw huwelijkspartner? Behoort u tot degenen die nog in de waan zijn dat een gelegenhidsflirt onschuldig is en dat seksuele fantasieën niemand kwaad doen? Zonde van seksuele aard kan ons geweten ongevoelig maken. Dan hebben wij de neiging te verstoppen, te ontkennen en te bagatelliseren. 'Ziehier de houding van een overspelige vrouw: ze doet alsof ze eet en haar mond afveegt, en ze zegt: "Ik heb niets verkeerd gedaan"' (Sp30:20). Als we er eenmaal voor gekozen hebben om te leven met een verborgen zonde, dwingen we onszelf te leven met een masker op. '(...) Overspel! Leugen op leugen!' (Jr23:14). In een gelukkig huwelijk bewaken de partners hun exclusiviteit. Dat vergt zelfbeheersing en opoffering.

3. Gods verzet tegen buitenechtelijke relaties

Gomer keerde terug naar haar vroegere grenzeloze levensstijl, een gekwetste echtgenoot en huilende kinderen achterlatend. Ongetwijfeld hebben sommige oude vrienden haar gefeliciteerd met het feit dat ze moed genoeg had om uit die verstikkende, ouderwetse monogame relatie te stappen. Waarschijnlijk was Gomer vergeten dat zij deel uitmaakte van een gezin waar de Here God speciale plannen mee had. Hoe kijkt God aan tegen degenen die hun trouwbeloften voor gezien houden en zich in een opwindend avontuur storten? Gods reactie op de keuze die Gomer maakte luidde: 'Overspelig was immers hun moeder (...). Daarom zal Ik haar met een doornhaag de weg versperren, met een muur zal Ik haar insluiten, zodat ze niet meer op pad kan gaan. Als ze dan achter haar minnaars aan wil gaan kan ze hen niet bereiken; ze zoekt maar kan hen niet vinden' (2:7,8). Wij kunnen onmogelijk verwachten dat God een weg van ongehoorzaamheid zegent. Binnen het huwelijk is seksualiteit een door Hem gegeven geschenk, maar buitenechtelijke seks wijst Hij ten stelligste af.

In de Tien Geboden wordt huwelijksontrouw twee keer veroordeeld (Ex20:14,17). Overspel was een ernstig misdrijf onder de wet van Mozes: 'Beide echtbrekers moeten worden gedood' (Lv20:10). Het is dus niet zo verwonderlijk dat God de

wegen van Gomer blokkeert. Ze had verwacht gelukkig te zullen zijn met haar minnaars, maar al gauw veranderde haar genoeg in frustratie en ze raakte in de war. Ze kon haar minnaars niet bereiken en zij hadden geen interesse meer in haar (2:9). Men beschouwde haar als onrein. God strafte haar voor de feesten die ze aan de Baäls wijdde en ondermijnde haar financiën (2:15,14). Hij sprak: 'Ik zal haar straffen voor de feesten die ze aan de Baäls wijdde en waarop ze hun offers bracht; uitgedost met ringen en halssieraden liep ze achter haar minnaars aan. Maar mij vergat ze – spreekt de HEER' (2:15). Maakte God haar het leven zuur? Welnee! Hij leidde haar naar het punt waarop ze zei: 'Ik ga terug naar mijn eigen man, want toen had ik het beter dan nu' (2:9). Staat uw partner op het punt om u te verlaten? Bid of er een wonder mag gebeuren – de Heilige Geest werkt nog steeds. De Heer kan werken in het hart van uw partner én in de omstandigheden waarin hij of zij verkeert.

Wij leven in een goddeloze maatschappij. Overspel wordt door de gemeenschap allang niet meer als verwerpelijk bestempeld. Het lijkt alsof iedereen er begrip voor heeft als na vele jaren een huwelijk sneuvelt bij het najagen van nieuwe kansen. Kan dit ook u overkomen? Nadat Jezus had gewaarschuwd voor de valkuilen van overspel, voegde Hij daaraan toe: 'Als je rechterooog je op de verkeerde weg brengt, ruk het dan uit en werp het weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam in de Gehenna geworpen wordt. En als je rechterhand je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af en werp hem weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam naar de Gehenna gaat' (Mt5:29-30). De boodschap is helder: als we verlangen naar Gods zegen over ons huwelijk, dan dienen wij heel radicaal te zijn met onze handen en ogen. Jazeker! God verwacht dat we 'afhakken' wat ons prikkelt tot zonde. Gomer besloot dat zij genoeg geleden had. Zij begon terug te keren naar huis.

4. Het besluit om te vergeven

Wat moest Hosea aan met een vrouw als Gomer? Simpelweg 'vergeven en vergeten' en overgaan tot de orde van de dag? Bij fouten van een ander kaliber zou dat misschien wel kunnen, maar in het geval van overspel? Zou Hosea moeten wachten tot Gomer haar zonde belijdt en smeekt te mogen terugkeren? Zou Gomer op haar beurt een stukje lijden en gekwetstheid te verduren moeten krijgen alvorens weer in genade aangenomen te worden? Moet Hosea wachten op het moment dat zij vergeving verdient? De aanwijzingen van Godswege zijn duidelijk: 'Omdat God u heeft uitgekozen (...) moet u zich kleden in innig medeleven, in goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer u vergeven heeft, moet u elkaar vergeven' (Ko3:12-13). Is dat te gemakkelijk?

Het is verrassend hoezeer het onderwerp 'vergeving' heftige en tegengestelde gevoelens oproept onder christenen. De oorzaak daarvan ligt gedeeltelijk in het feit dat er geen onderscheid gemaakt wordt tussen vergeving en herstel.

Vergeving is een besluit. Het is een daad van genade. We kunnen het niet verdienen. Nooit zullen we het waard zijn. Vergeving moeten wij geven en ontvangen als een geschenk. Het kan zijn dat we moeten leven met sommige gevolgen van ons

falen, al heeft er vergeving plaatsgevonden. Genoegdoening kan daarna nog steeds nodig zijn.

Herstel is een proces. Als er tegen u gezondigd is, hangt vergeving van u af; van uw bereidheid om God gehoorzaam te zijn. Volledig herstel vraagt berouw, belijden, en – waar mogelijk – genoegdoening. Het hoeft slechts een kwestie van dagen te zijn voordat een gekwetste vrouw met Gods hulp in staat is om haar ontrouwe echtgenoot te vergeven. Maar het herstel van vertrouwen, genoeg om weer een gelukkig huwelijk te hebben, kan maanden, misschien wel jaren duren. Dat hangt af van beide partijen.

Vergeving vraagt om gehoorzaamheid. Als u daaraan twijfelt, denk dan nog eens aan die krachtige woorden van Jezus over dit onderwerp: 'Want als jullie anderen hun misstappen vergeven, zal jullie hemelse Vader ook jullie vergeven. Maar als je anderen niet vergeeft, zal jullie Vader jullie je misstappen evenmin vergeven' (Mt6:14-15). Bijbelschoolstudenten proberen dit vers op verschillende manieren uit te leggen, maar de centrale boodschap is duidelijk: de Vader wil dat u en ik vergeven, niet één uitzondering daargelaten. Als wij ervoor kiezen dat niet te doen, heeft dat een zeer ernstige en negatieve uitwerking op ons.

Op een dag kwam Hosea thuis om te ontdekken dat Gomer, zijn overspelige vrouw, was teruggekeerd. Misschien had hij wel de neiging te gaan huilen, schreeuwen of zelfs om weg te hollen. Moest hij haar ontrouw tot in detail uit haar persen? Moest hij haar in het bijzijn van haar kinderen in verlegenheid brengen? Hosea gaf geen gevolg aan dat wat zijn gevallen natuur hem ingaf te doen. Gomer kreeg niet haar verdiende loon. Hosea deed iets wat veel moeite kostte, iets wat Hij de Here God had zien doen: hij koos ervoor te vergeven. In weerwil van zijn natuurlijke reactie om wraak te nemen, stippelde hij een plan uit voor de komende dagen: 'Daarom zal ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken' (2:16). Op het moment dat Hosea vergeving schonk, was hij gevrijwaard van bitterheid – genoeg om het initiatief te nemen, zijn van zich vervreemde vrouw de hand toe te steken en het voortouw te nemen tot verzoening. Herstel kan geen aanvang nemen zonder vergeving.

5. Stappen in de richting van herstel

'Klaag jullie moeder aan! Klaag haar aan! Want zij is mijn vrouw niet meer en ik ben haar man niet meer. Laat ze die hoerige opschik wegdoen van haar gezicht, de tekens van overspel tussen haar borsten weghalen' (2:4). Overwoog Hosea een echtscheiding? Toen Jezus' mening gevraagd werd over deze gecompliceerde materie antwoordde Hij: 'Omdat u harteloos en koppig bent, daarom heeft Mozes u toegestaan uw vrouw te verstoten. Maar dat is niet vanaf het begin zo geweest' (Mt19:8). God haat de echtscheiding (Mt19:15-16), maar Hij kent de weerbarstigheid van onze gevallen natuur zo goed; Hij weet dat wij een zo grote puinhoop van ons leven kunnen maken dat verzoening onmogelijk wordt. Het was niet per vergissing, maar vanwege zijn bekendheid met onze menselijke toestand dat Jezus de uitzonderingsclausule toevoegde: 'Ik zeg u: wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel, tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis'

(Mt19:9). Deze voorwaarden in aanmerking nemend, had Hosea inderdaad het recht aan zijn zijde om van Gomer te scheiden.

Hosea was zich bewust van zijn legale positie, maar koos ervoor om door te gaan met vechten voor zijn vrouw. Hij hield van haar; daarom zette hij zijn rechten aan de kant; net zoals God zelf ervoor kiest om lief te hebben, de pijn te dragen, het initiatief te nemen en de notoire zondaar te blijven zoeken. Kinderen hebben een speciale plek in het hart van hun ouders en daarom doet Hosea een beroep op hun medewerking om het huwelijk te redden – een strategie die de moeite waard is om goede nota van te nemen. Vervolgens maakt hij zich op om haar te ‘lokken’, dat wil zeggen haar door zijn charme voor zich in te nemen, haar aan te trekken. Hij zal haar ‘de woestijn in lokken’, weg van het lawaai in het dagelijks leven, weg van de nieuwsgierige ogen en oren van derden – een uitnodiging om tot bezinning te komen en zaken te overwegen. Daar zal hij ‘tot haar hart spreken’, van hart tot hart (2:16). Wat een verschil in sfeer vergeleken met de wettelijke gang van zaken!

Had Gomer werkelijk berouw? Werd haar terugkomst alleen door materiële overwegingen ingegeven (2:9)? Een waarschuwing is hier op haar plaats. Wij kunnen zo onze bedenkingen hebben, maar alleen God ziet de ware drijfveer. Hosea ging in op de bereidheid van Gomer om haar minnaars op te geven en naar huis terug te keren. De mate van wroeging en berouw die ze toonde was voldoende om het proces van verzoening op gang te brengen.

Iemand die echt spijt heeft, laat dat in belangrijke mate zien door een radicale breuk met alle raakvlakken in kwestie. Soms is een andere baan, een andere gemeente of het verhuizen naar een andere plaats de prijs die betaald moet worden voor het verzoeningsproces. Zolang zelfs maar het geringste contact blijft bestaan, is het waarschijnlijk dat het verdriet blijft voortduren en het herstelproces gaat mislukken. De overspelige relatie dient volledig verbroken te worden en het rouwproces moet zijn natuurlijke loop kunnen voleindigen. Het is nodig dat de breuk definitief is en wel op een toetsbare wijze. De overtredende, berouwvolle partij moet bereid zijn zich tot op zekere hoogte te laten controleren en verantwoording af te leggen. Dit kan nodig zijn om beschadigd vertrouwen weer te laten groeien. Om het proces van verzoening te ondersteunen, zou Gomer de namen van haar minnaars zelfs niet meer in haar mond nemen (2:19).

Opnieuw neemt Hosea het initiatief: ‘Daar zal ik haar wijngaarden aan haar teruggeven’ (2:17a); er is nu voldoende vertrouwen gegroeid om materiële vrijheid te geven, en ‘het Achordal maak ik tot een poort van hoop’ (2:17b). In het dal van Achor was Achan veroordeeld en door steniging ter dood gebracht. Achor betekent ‘narigheid’. De angst voor straf, wettelijke maatregelen en echtscheiding maakt plaats voor hoop. Er is een deur die opengaat. ‘En zij zal mijn liefde beantwoorden als in de tijd van haar jeugd (2:17) – natuurlijke uitingen van vreugde beginnen terug te komen in de relatie. Maar genade zorgt altijd voor verrassingen. Er gebeurt nog meer: ‘En het zal te dien dage geschieden (...) dat gij Mij noemen zult: mijn man, en niet meer: mijn Baäl’ (2:15 NBG). Gomer wist niet beter dan dat zij meesters had. Zelfs Hosea had ze beschouwd als haar meester binnen het huwelijk. De genade die tot uitdrukking gebracht wordt in het verzoeningsproces, brengt Gomer zo ver dat ze opnieuw van Hosea gaat houden. Dat is het wonder van Gods genade: als Hij bij het

herstelproces betrokken is, kan Hij een relatie werkelijk vernieuwen en zelfs naar een hoger niveau dan voorheen leiden. Hosea's slotwoorden aan Gomer zouden iedere huwelijkstherapeut met tevredenheid vervullen: 'Ik zal je voorgoed tot mijn vrouw maken, ik zal je hecht aan mij verbinden, door liefde en ontferming. Mijn vrouw zul je zijn, want ik beloof je trouw, en jij zult de HEER toegewijd zijn' (2:21-22).

Het zou een gelukkig einde zijn van dit verhaal. Maar dat is het niet! Een waarachtige en vreugdevolle verzoening is Gods verlangen voor elke verbroken relatie, maar mag nooit gezien worden als een garantie dat in de toekomst geen huwelijksproblemen meer zullen aanbreken...

6. Onaangename verrassingen

Hs3 begint met deprimerend nieuws: 'De HEER zei tegen mij: "Heb nogmaals een vrouw lief, een vrouw die ondanks de liefde van haar man toch overspelig is' (vs1). Gomer was weer teruggevallen in haar oude, verkeerde gewoonten. Wat erger was: als gevolg van haar schaamtevolle levensstijl was zij de slaaf geworden van een andere man en *kon* ze niet eens meer terugkeren als ze dat zou willen.

Waarom kan het voor sommigen zo moeilijk zijn om zich aan een bepaalde zonde, slechte gewoonte of verkeerde manier van denken te ontworstelen? Hosea gebruikt tot twee keer toe een uitdrukking die alleen in dit Bijbelboek voorkomt: 'bezeten van ontucht'. Kan deze bovenmatige gebondenheid aan een bepaalde zonde veroorzaakt worden door demonische invloeden? Bij de eerste verwijzing preekt Hosea tegen afgoderij en voegt daaraan toe dat de Israëlieten zich van God afkeren omdat ze zijn 'bezeten van ontucht' (4:12). Een factor van buitenaf had een sterke invloed op hen. Uit andere Schriftgedeelten weten wij dat er een direct verband bestaat tussen afgoden en demonen (Dt32:16-17; 1Ko10:20; Op9:20).

De tweede keer dat Hosea zich van deze uitdrukking bedient is op een moment dat hij bezorgd is over Israëls onvermogen om tot zijn God terug te keren. Hij onderscheidt twee oorzaken: hun daden – de slechte gewoonten, alsmede het feit dat ze zijn 'bezeten van ontucht, waardoor de HEER een vreemde voor hen geworden is' (5:4). Het is ons bekend dat demonen invloed kunnen uitoefenen op denkpatronen, waardoor verblinding voor de werkelijkheid optreedt en het erg moeilijk wordt om in waarheid te denken en handelen (1Tm4:1).

Om deze reden zien sommigen in de uitdrukking 'bezeten van ontucht' het bewijs dat er bepaalde demonen zijn die het veroorzaken van gebondenheid aan seksuele zonden tot hun specialiteit hebben gemaakt. De aanduiding 'bezeten' kan ook vertaald worden als 'adem' of 'wind' en zou kunnen verwijzen naar een algemene houding, een sterke neiging of een diepgeworteld verlangen. Onzekerheid over de exacte betekenis van Hosea's omschrijving dient ons niet af te leiden van het onweerlegbare feit dat herhaalde zonde tot slavernij voert. Evenzo is het duidelijk dat de aanwezigheid van demonen bij sommige uitingen van zonde kan leiden tot diepere gebondenheid. In het pastoraat zal de door veel gebed ondersteunde proclamatie van de gezonde Bijbelse leer over het algemeen voldoende zijn om zondige gedachtegangen te verbreken, berouw te bewerken en vrijheid te brengen.

Toch kunnen sommigen ontdekken dat ze zo verslaafd zijn aan hun zonde, slechte gewoonten of verkeerde denkpatronen, dat er een verdergaande inzet van hun medegelovigen nodig is om hen te bevrijden. Dit geldt in gelijke mate voor overspel en begeerte als voor wetticisme, trots en onwil om te vergeven.

Op een bepaald punt van haar heilloze weg had Gomer haar vrijheid verloren. Hosea, gedreven door liefde voor zijn God en voor zijn vrouw, maakte zich op om haar te zoeken en te verlossen. 'Toen kocht ik haar voor vijftien zilverstukken en anderhalve homer gerst' (3:2, NBG). Dat houdt in dat hij ongeveer 170 gram zilver betaalde en waarschijnlijk om en nabij de 500 kilogram gerst. De prijs van een slaaf bedroeg doorgaans 30 zilverstukken (Ex21:32). Was Gomer zo afgedankt dat zij niet meer dan de helft van de normale prijs voor een slaaf waard was? Het feit dat Hosea de ene helft in contanten betaalde en de andere helft in natura, kan ook duiden op zijn beperkte financiële middelen. De bevrijding van zijn vrouw was zowel in emotioneel als financieel opzicht een kostbare aangelegenheid! Was Gomer dat werkelijk waard? God vroeg aan Hosea om nog verder te gaan. 'Heb (...) een vrouw lief, (...) net zoals de HEER de Israëlieten liefheeft' (3:1). Om met het Nieuwe Testament te spreken: 'Mannen, heb uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad en zich voor haar heeft prijsgegeven' (Ef5:25). Wij zijn eenvoudigweg niet in staat om op deze wijze lief te hebben. Als de Heer iets van ons vraagt, dan voorziet Hij ons ook van de kracht om dat te volbrengen, maar wij moeten de wil hebben om te gehoorzamen en daar zijn hulp bij te vragen.

Is de Here God te veeleisend? Hoe vaak moet Hosea zo'n moeilijke vrouw vergeven en achterna gaan? De apostel Petrus stelde aan Jezus dezelfde vraag: 'Heer, hoe vaak moet ik mijn broeder vergeven? Tot zeven keer toe?' Daarop vertelde de Heer een gelijkenis over een koning die een van zijn dienstknechten een bepaalde schuld kwijtschold; hij echter weigerde om op zijn beurt een van zijn mededienstknechten te vergeven. Beste bedrogen echtgenoot, beste bedrogen echtgenote: hebt u Gods wetten wel eens overtreden? Hebt u zichzelf stilgezet om de ernst en omvang van uw eigen zonde tot u door te laten dringen? Heeft de Heer, die vol genade is, u alles vergeven? De koning strafte de dienstknecht die ervoor gekozen had om niet te vergeven. Jezus besloot: 'Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft' (Mt18:21-35). Het is God zelf die garant staat voor rechtvaardigheid, niet wij. In het leven van de christen gaat het niet om wat eerlijk is; het gaat om het betonen van kostbare genade.

Opnieuw nam Hosea het initiatief. Hij voerde haar andermaal de woestijn in, waar hij sprak tot haar hart. 'Ik zei tegen haar: "Je zult geruime tijd in huis moeten blijven, je zult geen overspel kunnen plegen en je met geen man inlaten. *Ook ik zal niet met je slapen.*"' (3:3 – voorgestelde lezing. MT: '*Ook ik [ben] met je*'). Een nieuw herstelproces ging van start. Weer bracht Hosea de liefde voor zijn vrouw tot uitdrukking. Hoe tragisch is het dat er niet meer gezinnen zijn waarin iemand bereid is om het geheel bij elkaar te houden. Wilt u het opnieuw proberen? Ware liefde houdt vol!

7. Waarom staat de Heer zoveel pijn toe?

Wordt het christelijk leven niet verondersteld vol vreugde, vrede en vrijheid te zijn? Hebben wij niet het recht om die keuzes te maken die nodig zijn om pijn, opoffering en belastende belemmeringen te ontlopen? Misschien zou ik kunnen vragen: Hebt u uw leven aan Jezus toegewijd of hebt u een van die religieuze *all inclusive* pakketten gekocht met onder andere het recht op een goede gezondheid, materiële welstand en voortdurend geluk? Was het leven van Jezus verstoken van pijn, opoffering, belastende belemmeringen? Waarom rekenen wij er dan op om daarvan verschoond te blijven? Hoe denkt u dat Jezus uw ingewikkelde partner zou behandelen? Beslist niet minder dan wat Hij van Hosea vroeg om te doen! Bent u nog steeds van plan om Jezus te volgen tot het einde? Misschien hebt u al wel opgemerkt dat, als we achter Hem aan gaan, het mogelijk is om vreugde, vrede en vrijheid te ervaren in ongewenste omstandigheden...

Karakter. Uit het leven van Hosea blijkt duidelijk dat het pad van gehoorzaamheid niet altijd geplaveid is met logische verklaringen of begrip ontmoet bij familie en medegelovigen; het is niet altijd de makkelijkste of meest comfortabele weg. Jezus overdreef niet toen Hij zei: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen' (Lc9:23). Toch is het fenomeen pijn in zichzelf niets verheffends. De Heer zocht het niet en verlustigde zich er niet in. Het wonder bestaat hierin, dat onze hemelse Vader de pijn en frustratie die wij in deze gevallen wereld ervaren, gebruikt om onze karakters te vormen en ons vermogen tot dienstbaarheid vergroot. Hosea en Gomer hadden elkaar nodig. Ik ben ervan overtuigd dat ze ook gelukkige tijden met elkaar hadden. Door de moeilijke perioden heen was God met hen aan het werk. Ze leerden gehoorzaamheid, ook als het gevoel niet meewerkte. Hun geduld nam toe, ze leerden vergeving te schenken en ontvangen, ze groeiden naar volwassenheid en hadden geen andere keus dan genade te ondervinden.

Dienstbaarheid. God had het volk Israël hartstochtelijk lief en koesterde een diep verlangen om het te herstellen. Wie kon invoelen wat Hij voelde voor zijn weerbarstige volk? Wie kon dat zoals Hosea? Bekend als wij zijn met Hosea's persoonlijke omstandigheden, kunnen we de passie in zijn stem bijna horen toen hij Israël smeekte namens God: 'Maar Ik, de HEER, ben je God (...) met andere goden mag je je niet inlaten; (...) Ik heb naar je omgezien in de woestijn, in de dorre woestij. Ik heb hen op weidegrond gebracht en ze raakten verzadigd. Maar toen ze eenmaal verzadigd waren, werden ze hoogmoedig en keerden Mij de rug toe. (...) Keer terug, Israël, naar de HEER, je God! Door je eigen wandaden ben je ten val gekomen' (13:4-6 en 14:2). Zo'n profeet was wat God nodig had. Dwars door al die pijnlijke gebeurtenissen heen werkte God zijn plan uit in het leven van Hosea en Gomer. Uw hemelse Vader wil misschien ook wel in en door uw huwelijk tot zijn doel komen. Geef niet op! God is nog niet klaar!

8. Ware liefde geeft niet op

Als wij lezen en nadenken over het gezinsleven van Hosea en Gomer, ontkomen wij niet aan een breed scala van emoties. Bedrog en ontrouw veroorzaken gevoelens van boosheid. Vergeving en verzoening geven een blij gevoel. Maar wat mij het

meest raakte tijdens mijn overpeinzingen over het drama van Hosea's vasthoudende liefde, was een bewustzijn van het feit dat dit slechts een zwak aftreksel is van wat de Heer bereid is voor mij te doen. Zeker, wij weten dat Christus kwam om het verlorene te zoeken, dat Hij kwam in onze onwaardige toestand om ons te reinigen en aan te nemen in Gods huisgezin, dat Hij een hoge prijs betaalde om ons te bevrijden; maar dat is niet alles. De liefde van onze Heer Jezus Christus, onze super-Hosea, zal blijven zoeken en najagen totdat Hij ons gevonden heeft.

Moge het nooit zo ver komen, maar stel dat mijn hart op een dag onverschillig wordt, dat ik afdrijf, ontrouw word... val tot het punt waar Gomer zich bevond of zelfs nog erger; dan heb ik een hemelse Minnaar die het initiatief zal nemen, mij zal najagen en eindeloos veel zal verdragen. Nooit zal Hij me laten gaan! Hij heeft mij lief met een eeuwige liefde, altijd zal zijn liefde mij vergezellen (Jr31:3). Mijn God is dezelfde God die Jona weer een kans gaf, die doorging met David nadat hij overspel en doodslag begaan had, die de vernederde Petrus in ere herstelde en bevestigde als apostel. Bent u onderuit gegaan? Hebt u er een potje van gemaakt? Op het moment dat u dit leest, roept God alweer naar u. Deze genadige vasthoudendheid is het kenmerk van waarachtige, goddelijke liefde. Laat u opnieuw door Hem beminnen!

Conclusie

Wanneer wij niet regelmatig aangemoedigd worden en positieve feedback ontvangen, zijn wij mensen geneigd om los te laten en op te geven. Hosea en Gomer waren totaal verschillend. Ze maakten afschuwelijke momenten mee. Als God een speciaal plan had voor dit complexe huwelijk, dan heeft Hij zeker ook een doel met het uwe. Geef niet op! Gomer was onevenwichtig, ondankbaar en bij herhaling ontrouw; toch nam Hosea telkens het initiatief om haar te zoeken, te vergeven, tot haar hart te spreken en een herstelproces op gang te brengen. Wilt u opnieuw het voortouw daartoe nemen? Ware liefde geeft niet op!

Philip Nunn
Armenia, Colombia
Mei 2007

Vertaald door:
Linda Schouwstra

Bron: www.philipnunn.com